

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus selgitas „tühja kasseti tasuga“ seonduvat

Riigikohus selgitas „tühja kasseti tasuga“ seonduvat

29. september 2016

Riigikohus saatis kohtuasja, millega autoreid esindavad organisatsioonid nõuavad riigilt salvestusseadmete ja -kandjate loetelu täiendamata jätmisega tekitatud kahju hüvitamist, ringkonnakohtusse uuele arutamisele.

Riigikohus tühistas Tallinna ringkonnakohtu 30. aprilli 2015. a vaheotsuse, kuna leidis, et autoriõiguse seaduse asemel tulnuks kohaldada infoühiskonna direktiivi.

Vaidlus käib n-ö tühja kasseti tasu üle, mida küsitakse salvestusseadmete ja -kandjate tarnijatelt ja müüjatelt, sõltumata sellest, milleks salvestuskandjat või -seadet tegelikult kasutatakse. Tegemist on hüvitisega autorile, teose esitajale ja fonogrammitootjale ning tasu määr on alates 2006. aastast kolm protsenti salvestusseadmete ja kaheksa protsenti salvestusvahendite tarnimise hinnast ilma käibemaksuta.

Eesti Autorite Ühingu, Eesti Fonogrammitootjate Ühingu ja Eesti Esitajate Liidu hinnangul on autoritel, keda nad esindavad, aastatel 2010–2013 jäänud saamata õiglane tasu, kuna valitsus ei ole kaasajastanud salvestusseadmete ja -kandjate loetelu, millelt „tühja kasseti tasu“ arvestatakse. Vastav valitsuse määrus kehtib muutmata kujul alates 2006. aasta jaanuarist, mil see jõustus.

Riigikohtu halduskolleegium märgib, et antud asjas tuleb mõõta valitsuse määruse kooskõla infoühiskonna direktiiviga. Kolleegiumi arvates on infoühiskonna direktiivi sõnastus ja eesmärk piisavalt selged, et nendest tuletada autori, esitaja või fonogrammitootja õigus saada hüvitist. Direktiivi säte ei pruugi aga olla selge küsimuses, kui suur oleks pidanud hüvitis olema.

Aastatel 2010–2013 vähenes nimekirja kantud kaupadelt kogutav tasu oluliselt. Kolleegium peab tõenäoliseks, et osa tulust jäi autoritel saamata seetõttu, et valitsus rikkus kohustust täiendada nimekirja uute turule tulnud seadmetega (arvutid, nutitelefonid jne). Samas ei saa eeldada, et määruse nõuetekohane täiendamine oleks autoritele taganud hüvitiste senise taseme säilimise. Nõuetekohase hüvitise kindlakstegemisel ei saa lähtuda vaid tänapäevaste salvestusseadmete müügikäibest, sest neid seadmeid kasutatakse ka paljudel muudel otstarvetel kui teoste reprodutseerimine. Muuhulgas on arvuteid võimalik kasutada nt muusika kuulamiseks ja filmide vaatamiseks viisil, mille puhul ei ole „kassetitasu“ kogumist ette nähtud. Vaidluse lahendamisel tuleb lähtuda inimeste tarbimisharjumustest, mis võivad ajas muutuda.

OTSUS 3-3-1-9-16 [1]

Merje Talvik
Kommunikatsiooniosakonna juhataja
Riigikohus
Tel. 7309042; 5333 9846

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-selgitas-tuhja-kasseti-tasuga-seonduvat>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/laheid?asjaNr=3-3-1-9-16>